

ΕΥΘΥΜΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Ο ΠΛΕΙΟΔΟΤΗΣ

ΤΟΥ ΣΕΡΖ ΒΕΜΠΕΡ

Σ Η σάλλα 13, του μεγάρου των πλειστηριασμών, γινόταν εκείνη την ημέρα η έκποιηση μιας περιφημής συλλογής ιαπωνικών χαλκογραφιών.

— 4.020!

— 4.120!

— Έμπρός! Ξαναφώναξε ο κήρυξ. 4.120!... Ένα! Δύο! Δέν προσφέρει κανείς περισσότερα; Κατεκυρώθη για 4.120 φράγκα!...

Ο κήρυξ πλησίασε τον κοντό και κομψοτυμένο κύριο που είχε πλειοδοτήσει και που καθόταν στη δεύτερη σειρά των καθισμάτων, και τον ρώτησε τ'ονομά του.

Ο κοντός κομψός κύριος φάνηκε ελαφρά ξαφνιασμένος, μά έδωσε την ταυτότητά του.

Κ' ή δημοπρασία εξακολούθησε. Ο κήρυξ με φωνή θραχιασμένη φώναξε:

— Νούμερο δύο... Τοπίο της Σελήνης, έργο του διασήμου Ιάπωνος καλλιτέχνη Χίρο-Σίνγκι. Πρώτη τιμή 800 φράγκα.

Υπήρχε πολὺς κόσμος μέσα σ' αυτή τη σάλλα: Γιαπωνέζοι που έλπιζαν να ξαναφέρουν στον τόπο τους τους καλλιτεχνικούς θησαυρούς της πατρίδος τους, αρχαιολόγοι απληστοί, που ζητούσαν ν' αγοράσουν πάμφθυνα πράγματα μεγάλης αξίας, έρασιτέχναι πλούσιοι που πήγαιναν εκεί, όπως στις κούρσες, για να ίκανοποιήσουν το πάθος του παιχνιδιού τους, μεταπωληταί, κυρίες με πολυτελείς τουαλέτες, κ.τ.λ. Το Τοπίο της Σελήνης αγοράστηκε τέλος για 2.200 φράγκα από τον ίδιο κοντό, κομψοτυμένο κύριο. Γο νούμερο τρία: «Νέα γυναίκα στον καθρέφτη», έφτασε τις 7.520 φράγκα, τα όποια έπρόσφερε ο ίδιος κοντός, κομψοτυμένος κύριος.

Κ' ή δέκα επόμενες χαλκογραφίες κατακυρώθηκαν επίσης σ' αυτόν. Όλοι κυτταζόντουσαν με κατάπληξι. Πίσω απ' τα λορνιόν τους, έρριχναν δύσπιστες και θυμωμένες ματιές σ' αυτόν τον άγνωστο κύριο, που τους τα άρπαζε όλα. Οί Γιαπωνέζοι, που καθόντουσαν όλοι μαζί, είχαν απογοητευθή. Τα μάτια τους, πιο μαζεμένα απ' ό,τι συνήθως, ανοιγόκλειναν μ' άνησυχία. Οί πλούσιοι έρασιτέχναι δέν έκρουσαν τη λύσσα τους.

— Νούμερο 13: «Ήθοποιός που μακιγιάρεται μέσα στο καμαρίνι του». Πρώτη τιμή 200 φράγκα! έφώναξε ο κήρυξ.

— 220! έκανε το κεφάλι του κοντού κομψοτυμένου κυρίου. Γιατί δέν έκανε καν τον κόπο ν' ανοίξη το στόμα του. Απλούστατα, έκανε μια μικρή κίνηση του κεφαλιού από τα κάτω προς τ' άπάνω, που οί αρμόδιοι του πλειστηριασμού την αντιλαμβάνοντουσαν άμέσως και που σημαίνει είκοσι φράγκα πάρα πάνω από την προηγουμένη τιμή.

— 300! έκαναν οί Γιαπωνέζοι με τα δάχτυλά τους.

— 400! έκανε ένας αρχαιολόγος με τα βλέφαρά του.

— 420! έκανε το κεφάλι του κοντού κυρίου.

— 500! φώναξε ένας πλούσιος έρασιτέχνης.

— 1.000! ούρλιαξε ένας παίκτης.

— 1.020! έκανε πάλι το κεφάλι του κοντού κυρίου.

Τελειωτικά, αυτή ή χαλκογραφία, που ήταν άλλωστε φριχτή, κατεκυρώθη επ' όνοματι του κοντού κυρίου για το φανταστικό ποσόν των 17.520 φράγκων. Καλοπληρωμένη θ' άξιζε μόνο 500 φράγκα τό πολύ.

Η σάλλα 13 θούιζε από συγκίνηση. Οί πλούσιοι έρασιτέχναι αποφάσισαν να ένωσουν τις περιουσίες τους για ν' αποσπάσουν από τον κοντό, κομψό κύριο μερικές από τις χαλκογραφίες που άπόμειναν. Έτσι ή τιμές τους έφτασαν σε ύψη δυσθεώρητα.

Πίσω από την έδρα του δικαστικού αντιπροσώπου, οί κληρονόμοι του μακαρίτη, στον όποιο άνηκε ή συλλογή, και που είχαν όργανώσει τη δημοπρασία, δέν μπο-

ρούσαν να κρύψουν την άπέραντη χαρά τους. Όσο για τον πραγματογνώμονα, αυτός δέν πίστευε τα μάτια του, τα μάτια του που είχαν δη τόσα και τόσα... Μά του κάκου κύταζε και ξανακύτταζε τις χαλκογραφίες. Δέν τους έδινε αξία ούτε πεντάρας πάρα πάνω από την τιμή που έδινε.

Όσο για το κοινόν, κόντευε να σκάσει από τη λύσσα του. Όλοι αυτοί οί άνθρωποι που είχαν ένοχληθή χωρίς λόγο, έρριχναν στον κοντό, κομψοτυμένο κύριο ματιές που έμοιαζαν με βέλη.

Τά πάντα κατακυρωνόντουσαν επ' όνοματι του. Είχε πάρει έτσι έξηντα τρεις χαλκογραφίες και δέν φαινονταν διατεθειμένος ν' αφήση να του ξεφύγουν οί έφτά πίνακες που άπόμειναν.

— Μά ποιός είναι ο πλειοδότης αυτός; ψιθύριζαν.

— Κανένας νεόπλουτος!... Τί πληγή αυτοί οί νεόπλουτοι!..

Όλ' αυτά φαινόντουσαν ν' αφήνουν άδιάφορο τον ήρωα της δημοπρασίας. Άπαθής, έκανε πάντοτε το τρομερό κούνημα του κεφαλιού του, πλειοδοτώντας κάθε φορά και σημειώνοντας στο τέλος μια καινούργια νίκη. Κάθε τόσο κύταζε το ρολόι του, έπειτα την πόρτα με μια ελαφρά κίνηση άνυπομονησίας.

Είχε φτάσει πειά ή σειρά της τελευταίας χαλκογραφίας. — 30.000 πρώτη τιμή! φώναξε ο κήρυξ έπηρεασμένος από τον άνεμο της παραφροσύνης που φυσούσε στη σάλλα.

Αυτή τη φορά, όλος ο κόσμος ήταν άποφασισμένος ν' άποσπάση με κάθε θυσία την τελευταία χαλκογραφία από τον εκατομμυριούχο που πετούσε τόσο άσυλλόγιστα τα λεπτά του.

Όλοι, ένωμένοι έναντίον του, πλειοδοτούσαν τρελλά! Η χαλκογραφία έφτασε γρήγορα τις 200.000 φράγκα, κι έπειτα το εκατομμύριο.

Στό 1.500.020 φράγκα, οί συλλέκται, οί αρχαιολόγοι, οί παίκται, κλαίγοντας από τη λύσσα τους άναγκάστηκαν να έγκαταλείψουν το παιχνιδι.

Ο κομψός κοντός κύριος τα είχε πάρει όλα άντι του μετρίου ποσού των 3.225.820 φράγκων.

Τη στιγμή εκείνη, σηκώθηκε και διευθύνθηκε προς την έξοδο. Ένας υπάλληλος του πλειστηριασμού έτρεξε ξοπίσω του.

— Κύριε, του είπε, ευαρεστηθήτε να ύπογράψετε. Θα πληρώσετε με τσέκ;

— Να πληρώσω... τί; έκανε εκείνος με τη μεγαλύτερη κατάπληξι του κόσμου.

— Μά... τις 70 χαλκογραφίες σας...

— Έγώ!... Μά δέν άγόρασα καμμιά... Ήρθα έδω, γιατί απλούστατα είχα ραντεβού με κάποιο φίλο μου, ο όποιος δέν ήρθε όμως...

— Πώς!... Ίσχυρίζεστε πώς δέν αγοράσατε τίποτε;... Α!... Τί λέτε;...

— Ναί!... Ναί!... Ναί!... Δέν άγόρασα τίποτε... Τώρα καταλαβαίνω περι τίνος πρόκειται... Γι' αυτό μου ζητήσατε τ'ονομά μου και τη διεύθυνσί μου... Ναί! Ναί! Ναί!... Παρεξηγήσατε τα κουνήματα του κεφαλιού μου: Είν' ένα «τίκ»... Ένα άπλό νευρικό «τίκ»... Το έχω έκ γεννητής... Σας παρακαλώ να με συγχωρήσετε...

Και γελαστός, ευγενικός, ο κομψός κοντός κύριος θγήκε έξω και πήδησε σ' ένα λεωφορείο, παραμελώντας να μπη σ' ένα ταξί που είχε σταματήσει, γιατί κούνησε το κεφάλι του.

ΣΕΡΖ ΒΕΜΠΕΡ

ΚΟΥΒΕΝΤΟΥΛΕΣ

Ο κύριος Κ... περνώντας απέξω από το σπίτι του φίλου του Γ. ήθέλησε ν' άστειυτή κι' έγραψε με κιμωλία στην πόρτα του: «Γαϊδούρι». Όταν μετά λίγες ώρες τον συνήντησε ο Γ., του είπε:

— Με συγχωρείς, φίλε μου, που δέν ήμουν στο σπίτι μου όταν μ' έπεσκέφθης.

— Και ποιός σου τό είπε ότι σ' έπισκέφθηκα;

— Βρήκα τ' όνομά σου γραμμένο στην πόρτα μου.

